

Velkommen til

Keynote:
**Helle Rabøl
Hansen**

#uddannelsesdebatten

TID, TRAVLHED, TILHØR OG TRIVSEL - HOS UNGE

v/ Helle Rabøl Hansen
Cand.jur & ph.d. / NOISE,
Network of Independent
Scholars (in) Education

TRIVSEL – ET BEGREB PÅ VANDRING

1969 – midt 1990'erne: Trivsel var anvendt som et arbejdspsykologisk begreb – især beskrevet af Eggert Petersen (1969, 1978, 1992.....) *Trivsel som arbejdstrivsel.*

Fra slut 1990'erne smitter det medicinske 'wellbeing' af på det danske *trivsel*, og den medicinske diskurs synes at 'overtage' ordet. At være i trivsel forbindes med at være velbefindende psykisk og fysisk. *Trivsel i par med sundhed.*

Fra slut 00'erne får vi en øget opmærksomhed på *unges trivsel* – og ikke mindst unges trivsel steder, der er forpligtet til at være – *institutionel trivsel.*

At forstå ungdom?

Tilfredshedsteori (Petersen 1978)

UDSAGN OM TRIVSELSFOKUS PÅ UNGE

”Det har altid været svært at være ung”

”Målet med at studere er ikke at være lykkelig”

”Trivsel kan ikke forbindes med uddannelse”

”Der er ikke noget galt med at præstere”

”Børn og unge skal ikke pakkes ind i vat”

Homos Juventus - 2022

DIFFUS BELONGING

Hvem er jeg?

Hvor hører jeg til?

Unge er generelt ikke mere egoistiske i dag –
men de leder mere efter deres ego....

DIFFUS BELONGING

Hvem er jeg?

Hvor hører jeg til?

Konsekvensen af mere diffus samfundsbelonging:

værdier der stritter i alle retninger – alle (voksne) har meninger og holdninger om det ‘rigtige’ ungeliv. Vi lever i et samfundsmæssigt **normativt misbrug.**

OPTIMISMEN OG HÅBET I DIFFUS BELONGING..

Skolen som lokation er en social konstant i 10 år....

TILBAGE TIL TRIVSEL

Når trivsel måles, defineres og debatteres uden at se historisk på unges liv – så bliver trivsel en individualiseret og kvantificeret størrelse som måles som en enhed man har eller ikke har.

En omvendt benægtelse:

”Vi skal huske på, at langt de fleste unge trives jo godt”

DET SOCIALE — DET INDIVIDUELLE

Når trivsel i stedet forstås som **et vilkår i verden at være i**, så kan vi med lån fra sociokulturel-retorik i stressforskning og mobbeforskning sige:

Trivsel skabes socialt men rammer individuelt

NÅR TRIVSEL FORSTÅS GENSIDIGT MED SOCIALITET...FÅR VI ØJE PÅ...

At trivsel under uddannelse også handler om **tilhør**

At trivsel under uddannelse også handler om at få adgang i det fælles til at virke (**faglig trivsel**)

SKOLETILVÆR(D)

Vi får også øje på at skolefraværets modstykke kan forstås som **skoletilvæer** (altså fraværets tilhørsord).

Skolegang som et værd

SKOLETILVÆR – HVORNÅR KOM DU I SKOLE AF LYST?

Johanne

Bertil

SKOLETILVÆR – HVORNÅR KOM DU I SKOLE AF LYST?

Johanne:

*”Jo, jeg kom da i skole ind imellem. Jeg husker en overgang i dansk, hvor vi gennemgik noget litteratur af Tove Ditlevsen, som jeg interesserede mig meget for, og det var spændende. Vi forberedte jo også en god revy til skoleafslutning, og da var jeg meget aktiv og **skrev nogle sange** med musikholdet. I den periode kom jeg i skole hver dag” (Johanne 16 år)*

Bertil:

*”Jeg husker nogle super timer, hvor vores engelsklærer ligesom lavede sådanne nogle rejser af film og tekster til engelsktalende lande: Australien, Caribien, USA og sådan. Han (læreren) havde faktisk også selv rejst en del, så han havde jo en masse røverhistorier om at backpacke i Australien og sådan. Vi skulle ligesom lave sådan nogle rejsedagbøger og foredrag som om, vi havde været i et engelsktalende land. Jeg var jo **aktiv gamer** (Computerspiller), så jeg var godt med på mundtligt engelsk. Det var sjovt, og jeg holdt foredrag om en rejse til LA, som jeg ønskede mig i fantasien. Jeg gik vildt op idet og lavede et fedt powerpoint show”.*
(Bertil 17 år)

(Hansen 2019 i antologien ”Skolens fraværende børn”. Dafolo Forlag)

AT TILFØRE NOGET TIL TILHØR, TILVÆR OG VIRKE

Samvære

Samhøre

Samvirke

Social gensidighed

SELVVÆRDETS SOCIALE GENSIDIGHED

Selv værd fremhæves ofte som et trivselsaspekt.

Vi er ofte optaget af selv værd, som noget man får af andre, eller noget man skal give sig selv: 'boost dit selv værd'

Men overser at selv værd også opnås af at give anerkendelse, støtte og interesse til andre

Altså en relationel tilgang til selv værd

TID OG TRAVLHED OG UDDANNELSE - TENDENSER

Generation	Uddannelse og arbejdets betydning
Bedsteforældregenerationen	At få uddannelse blev muligt.
Forældregenerationen	Karriere
De unge

TID OG TRAVLHED OG IKKE-TRAVLHED SOM PROFESSION

”Jeg vil først og fremmest ikke have så travlt som mine forældre har haft det, men jeg overvejer at blive sygeplejerske, det har jeg ville længe. Men så er det jeg tænker, jeg har jo aldrig kunne noget om morgenen, og jeg kan ikke møde kl 7.00 hver eneste dag eller have mange nattevagter, så dør jeg altså indeni. Ved du om man kan vælge at møde 10.00?” (Emma 19 år)

”Jeg er både et akademisk studiemenneske, men jeg har også altid lavet meget sport. Jeg har hele tiden været tvunget til at vælge, så mit liv svinger mellem at jeg lader sejlad fylde det hele eller, at jeg lader statskundskab fylde det hele. Begge dele kan ikke lade sig gøre. Det er studielivet slet ikke gearet til. Det er et enten eller (Magnus 28 år)

(forskning in progres)

Homos Juventus:

*”Jeg er ikke bare i vækst – jeg vil også
være”*

HVORDAN? SKOLEN SOM SOCIAL KONSTANT.

- ❖ Trivselsarbejde er OGSÅ tilhørsarbejde. Tilhør er at finde meningen sammen med andre. Mening handler (også) om faglig trivsel.
- ❖ Et mere solidarisk ungesyn – gå med de unges vision om retten til værenhed...
- ❖ Tænke i praksisfaglighed som undervisnings-vekslinger. (H)ånd. Udvidet betydning af hånd, ånd.
- ❖ 'Efterhøjskolekultur' i skoleliv.
- ❖ Give lærerjobbet værdighed.

Find dit spor:

Spor 1: En varm tid - i uddannelsessystemet **Festsalen**

Spor 2: Alle taler om LGBT+elever... **Lovsangssalen**

Spor 3: Inkluderende fællesskabet **Flexika**

Spor 4: **Så slap dog**, strik videre og bidrag til '**Strik-en-lap-laboriet**' eller bidrag til perle-kunst-projektet

Kultur- og musikhuset